

ለክቡር ዶ/ር አብርሃም ተክስተ

የገ/ኢ/ት/ሚ/ር ሚኒስትር

አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- የመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት

የ2009 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርትን ይመለከታል

በርዕሱ የተጠቀሰው አዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 5 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 7 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች ከዚህ ደብዳቤ ጋር አባሪ አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከማክበር ሰላምታ ጋር

ግልባጭ

ለመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት

(ከ5 ገጽ ሪፖርት እና 7 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች ጋር)

አዲስ አበባ

**የመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት
የ2009 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት**

**መጋቢት/2010 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

የመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት

የ2009 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የመንግሥት ግዥና ንብረት ማስወገድ አገልግሎት የተመደበለትን በጀት በፋይናንስ አዋጅ፣ደንብ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሠረት ለታቀደለት ዓላማ መዋሉን እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መያዙንና የመንግሥት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2009 በጀት ዓመት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶቹን የማዘጋጀት ኃላፊነት የአገልግሎቱ ሥራ አመራር ሲሆን፣ የሂሳብ ሪፖርቶቹን አዲት በማድረግ ሙያዊ የአዲት አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የዓለም አቀፍ አዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የዋና አዲተር መ/ቤትን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። በዚሁ መሰረት የአገልግሎቱ የ2009 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት የአለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን እና የዋና አዲተር መ/ቤትን የአዲት ስልት በመከተል አዲቱ ተከናውኗል።

የሂሳብ መግለጫዎች ጉልህ ከሆኑ መዛባቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃ አጥጋቢ ማረጋገጫና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል። አስተያየት ላይ ለመድረስ በሂሳብ መግለጫዎች ላይ ያለውን የመረጃ አቀራረብ አጠቃላይ ብቃት ገምግመናል። ይሁን እንጂ በሪፖርቱ ላይ ከተመለከቱት የአሰራርም ይሁን የሂሳብ አያያዝ ድክመቶች በተጨማሪ ሌሎች ድክመቶች ወይም ስህተቶች ሊኖሩ የሚችሉ ከመሆኑም በላይ የሂሳብ መግለጫውን ለማዘጋጀት የተዘረጉትን የውስጥ ቁጥጥርና ሌሎች ድክመቶችን ሙሉ በሙሉ ሊያሳይ አይችልም።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት መ/ቤቱ ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በአዲት ተደራጊው መ/ቤት ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

ኦዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን ወስዶ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአገልግሎቱ የሂሳብ መግለጫዎች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት
- ☛ የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ ሪፖርት

ለኦዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የመ/ቤቱ የሂሳብ መግለጫዎች ጉልህ የሆነ ግዴፈት የሌለባቸው ፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፤

1. የገቢ ሂሳብ

መስሪያ ቤቱ የሰበሰባቸውን የተለያዩ ገቢዎች በሂሳብ እንቅስቃሴ መዝገብ ላይ በትክክል መመዝገቡን ለማረጋገጥ በናሙና ለኦዲት ከተመረጡት ውስጥ በድምሩ ብር 12,322,088.90 ከተንቀሳቃሽ እና ተንቀሳቃሽ ካልሆኑ ንብረቶች ሽያጭ የተገኘ ገቢ እንዲሁም ብር 20,920,555.30 ልዩ ልዩ ገቢዎች በአጠቃላይ ብር 33,242,644.20 የያዙ በቁጥር 203 የገቢ ትራንዛክሽኖች በIFMIS የሂሳብ አያያዝ ስርዓት ተከታታይ የገቢ ደረሰኝ ቁጥር ተሰጥቷቸው በገቢ የተመዘገቡ ቢሆንም ለመሰረዙ/Reverse/ ለመደረጉ የሰነድ ማስረጃ ሳይቀርብና መግለጫ ሳይሰጥ ብር 33,242,644.20 በዴቢት በመመዝገብ በገቢ የተመዘገበው ሂሳብ እንዲጠፋ የተደረገ መሆኑ ታውቋል።

2. የወጪ ሂሳብ

2.1 የወጪ ሂሳቦች የሚመዘገቡት የገ/አ./ል/ሚ/ር ነሐሴ 1999 ዓ.ም ባወጣው የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መመሪያ እና እንዲሁም ለ2009 በጀት ዓመት በተፈቀደው የበጀት ድልድል መሠረት መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ ለትራንስፖርት አገልግሎት ተክፍሎ ማስረጃ የቀረበለት ብር 20,315.00 በሂሳብ መደብ 2221102 መመዝገብ ሲገባው በተከፋይ ሂሳብ መደብ 6171101 ካለሂሳብ መደቡ ተመዝግቦ ተገኝቷል፡፡ በተጨማሪም ከላይ የተመለከተው ብር 20,315.00 ወጪ ተደርጎ የተከፈለው በአደራ ከተቀመጠ ሂሳብ ላይ መሆኑ ታውቋል፡፡

2.2 ለመስተንግዶ አገልግሎት የወጣው ሂሳብ በፌደራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ን.አንቀጽ 4 እና 7 መሰረት ተገቢው የተሟላ ደጋፊ የክፍያ ሰነድ የቀረበለት መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤ በኢትዮጵያ ስራ አመራር ኢንስቲትዩት በተለያዩ ቀናት ለተካሄደው ስልጠና በድምሩ ብር 149,663.20 ለኢንስቲትዩቱ ክፍያ የተፈጸመ ቢሆንም ሰልጣኞች በትክክል በስልጠናው ላይ ስለ መሳተፋቸው የሚያረጋግጥ የሰልጣኞች ብዛት የስም ዝርዝር እና በሰልጣኞች ፊርማ የተረጋገጠ የሰዓት መከታተያና መቆጣጠሪያ ሰነድ ያልቀረበ በመሆኑ የወጪውን ትክክለኛነት ለማረጋገጥ አልተቻለም፡፡

2.3 በወጪ የተመዘገቡት ሂሳቦች ለመስሪያ ቤቱ አገልግሎት የዋሉና ተገቢው ማስረጃ የቀረበላቸው መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ በናሙና ለአዲት ከተመረጡት የወጪ ሂሳቦች ውስጥ ለአየር ትኬት ግዥ ብር 214,366.00 ፤ ለማስታወቂያ አገልግሎት ብር 4,579.00 እንዲሁም ለተለያዩ ወጪዎች ብር 50,000.00 በድምሩ ብር 268,945.00 የያዙ የወጪ ሰነዶችና ደጋፊ የክፍያ ማስረጃዎች ለአዲት ሊቀርቡ አልቻሉም፡፡

3. ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ

3.1 በበጀት ዓመቱ መጨረሻ በተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት ከተደረገው ውስጥ በድምሩ ብር 58,763,114.41 በወቅቱ ያልተወራረደ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ መሆኑ ታውቋል ፡፡

3.2 ለተለያዩ አለም አቀፍ ግዢዎች የሚከፈቱ ኤልሲዎች ግዢው ከተጠናቀቀ በኋላ በአግባቡ የሚዘጉ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ፡-

በቀን 29/09/06 በኤልሲ ቁጥር 1415764540 በቁጥር 144 ተሽከርካሪ መኪናዎች ግዢ ብር 89,573,548.12 ኤልሲ የተከፈተ ሲሆን ከዚህ ገንዘብ ውስጥ ብር 89,421,693.95 ማስረጃ የቀረበ ሲሆን ቀሪው ብር 151,854.17 ስለመወራረዱ ወይም ገንዘቡን ላስያዘው አካል ተመላሽ ስለመደረጉ ማስረጃ ሊቀርብለት አልቻለም፡፡

3.3 የተለያዩ መንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ለግዥ ማስፈጸሚያ በአገልግሎቱ የባንክ ሂሳብ ገቢ ያደረጉት ገንዘብና እና ለግዥ የወጣው ሂሳብ በእያንዳንዱ ድርጅት ስም የተከፈተ ተቀጽላ ሌጅር ባለመኖሩና በተናጥል የማይያዝ በመሆኑ የሂሳቡን እንቅስቃሴውን በዝርዝር ኦዲት ለማድረግ አልተቻለም፡፡

4. ተከፋይ ሂሳብ

4.1 በሰኔ 30/2009 በተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት ከተመለከተው ውስጥ ብር 53,982,806.33 ለሚመለከተው አካል ያልተከፈለ ተከፋይ ሂሳብ መሆኑ ታውቋል፡፡

4.2 በአደራ ከተያዘው ሂሳብ ውስጥ ብር 415,962,545.03 በጥቅል ክፍያ ተፈጽሞ ሂሳቡ የተወራረደ ቢሆንም ግዥ እንዲፈጸምለት ገንዘቡን ላስያዘው ለእያንዳንዱ ድርጅት የተገዛው ንብረት ዓይነትና የንብረቱ ዋጋ በአደራ ካስያዘው ሂሳብ ላይ ለንብረቱ ግዥ ተቀናሽ የተደረገ የገንዘብ መጠን ግዥው በተፈጸመለት በእያንዳንዱ

ድርጅት ስም በተናጥል ተመዝግቦ የማይያዝ በመሆኑ ሂሳቡን በዝርዝር ኦዲት ማድረግ አልተቻለም፡፡

ከላይ በተገለፁት ጉልህና መሠረታዊ ልዩነቶች የተነሳ በእኛ አስተያየት የአገልግሎቱ የሂሳብ መግለጫዎች ሰኔ 30 ቀን 2009 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በአጥጋቢ ሁኔታ አያሳይም፡፡

ሌሎች ጉዳዮች

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

በ2009 በጀት ዓመት ለየፕሮግራሞቹ የተመደበው የመደበኛ በጀት ሂሳብ በአግባቡ ስራ ላይ መዋሉን ለማረጋገጥ ሥራ ላይ ከዋለው ሂሳብ ጋር ሲነጻጸር በየፕሮግራሙ በተመለከቱት አንዳንድ የወጪ አርዕስቶች ከ10% በላይ በድምሩ ብር 1,876,887.11 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት